

publiceeren alomme binnen de Steeden en Vlekken van Holland, Ons toegedaan zynde, en daar men gewoonlijk is uitroepinge en publicatie te doen; beveelende voorts alle alle Capiteinen, Lieutenanten, Officieren, Justicieren, Dienaren, ende Onderzaaten der Koninglijke Majesteit, hun na het inhouden van deesen te reguleeren, sonder daar inne te doen ofte te laten geschieden eenig hinder, faveur, gunste, dissimulatie ofte verdrag.

Gegeeven tot Delft, onder Onsen Zeegel hier op gedrukt in Placaate, den vyftienden December des jaars 1572.

Ondergeteekent,

Gulllaume de Nassau.

Op de plyke stond geschreeven,
By myn Heere den Prince,
Geteekent,

N. Bruninck.

*Placaaten van den jaare vyftien
honderd drie en seeventig.*

Placaat teegens het reifen van de Rogge ende andere Graanen, &c.

17

WILHELM, &c. Den eersten geswooren Exploictier van de Kamer van den Raade hier op versogt, Saluit. Alsoo tot Onser kennisse gekoomen is, dat alhier in Holland veel ende verscheide Koopluiden zyn, die daagelijks arbeiden ende practiseeren, de Rogge ende het Koorn, staande tot seer grooten ende hoogen prys, nog meerder te doen ryfen ende op te jaagen, omme haar singulier profyt, tot groot verdriet en jammer van de schaamele Ingezeetenen van Holland, die booven de grote dierte van de voornoemde Rogge ende andere Graanen, met veel ende diverse lasten van Soldaaten ende Krygsluiden, ende andere inconvenienten, die uit den Oorlog volgen ende opkoomen, gequelt ende getravailleert worden, ende men daaromme de schaamele Ingezeetenen van Holland, met alle behoorlijke middelen ende remedien behoort te succurreeren ende te helpen, ende teegens de voorschreeve onbehoorlijke ryfinge te voorzien: Soo hebben Wy by advis ende deliberatie van die van den Raade, ende Staaten van Holland gestatueert ende geordonneert, statueeren ende ordonneeren, dat niemand, wie hy zy, van nu voortaan tot Paasschen toekomende een Last van de alderbeste Vlaamsche Rogge hooger sal moogen verkoopen dan tagtig Goudguldens, de hoeden en fakken na advenant, op poene soo wie bevonden werd contrarie dien te doen, verliesen sal de voorschreeve Rogge ofte waardye van dien: Verbieden voorts dat niemand, wie hy zy, eenig binnenlands alhier gewasschen Koorn sal moogen koopen, om het selve weder te verkoopen, uitgesondert dat uit Zeeland ende Overmaas komt; ende dat voorts niemand eenig hard Koorn sal moogen verbrouwen, ten waare het selve sulks bedurven waare, dat het selve niet en soude dienen om te bakken, het welke staan sal tot discretie van de Commissariissen daar toe te ordonneeren, die daar van de kennisse hebben sullen, ende dit al op de verbeurte van het selve Koorn, ofte de waardye van dien, daar van een derdendeel koomen sal tot profyte van de Koninglijke Majesteit, een derdendeel tot profyte van den Officier, ende het derde derdendeel tot profyte van den Aanbrenger: Ende ten einde niemand van deese Ordonnantie eenige ignorantie

rantie en mag pretendeeren, lasten ende ordonneeren Wy U, deese Onse Ordonnantie te publiceeren ende verkondigen in alle Steeden, Plaatsen en Vlekken van Holland, Onsen Gouvernemente van weegen sijne voornoemde Majesteit onderdanig, daarmede gewoonlijk is uitroepinge ende publicatie te doen, ende van des te doen geeven Wy U volkoomen magt, autoriteit en sonderlinge bevel; lasten ende ordonneeren alle Officierien, Regenten ende Wethouderen van sijne Majesteit, hun naar den inhoud van deesen te reguleeren ende te voegen, op de poenen voornoemt, voorts op alle indignatie van sijne Majesteit ende de Onse.

Gegeeven tot Delft, onder Onsen Zegel hier op gedrukt in Placaate, den fesden January 1573.

Onderteekent,

Guillaume de Nassau.

Ende wat laager,

By bevel van sijne Excellencie.

Geteekent,

N. Bruninck.

WILHELM, &c. Allen den geenien die deesen jeegwoordige fullen sien ofte hooren leesen, Saluyt. *Doen te weeten:* Dat, alsoo den Grave vander Mark, Heere van Lumey, &c. sig onderstaan heeft veele ende verscheide Bestelbrieven, Commissien, Pasporten en Saufconduiten uit te geeven, indifferentelijk aan veele Capiteinen, Koopluiden ende andere Persoonen, onder dekfel als hem betoonende, het gemeene beste door middelen van dien te vorderen, den Hertog van Alva met sijne Aanhangeren te krenken, ende de Vrunden voor te staan; ende dat deselve gantsch contrarie aan haarluider Eed ende Geloof koomen te doen, soo men daagelijks fiet door haarluiden de Vrunden en Geallieerden berooven, ende de Wyanden gespyst, &c. daar beneffens gemerkt dat den Grave voornoemt by sijne Commissie niet geauthoriseert en is geweest, omme alfulke Bestelbrieven, Commissien, Pasporten ende Saufconduiten uit te geeven; dog nu deselve Commissie cesserende, Wy willende de voorschreeve abuisen remedieeren, hebben wederroepen, gecasseert ende te niete gedaan, casseeren ende doen te niete mitsdeesen alle Bestellingen, Commissien, Pasporten ende Saufconduiten, by den voornoemden Grave vander Mark uitgegeeven; behoudelijk nogtans, indien 'er eenige Vrybuiters sig op desselfs Graven Commissie ten dato van de publicatie van deesen buiten den Lande in Zee begeeven hebben, en over fulks hun van deese revocatie met ignorantie mogten excuseeren, dat alfulke, even verre fyluiden gesint zyn Onse goede intentie te baate te koomen, verkrygende Testimonial van den Admiraal daar sy onderfullen willen dienen, forteeren ende havenen, van haar bequaamheid en goede converatie binnen een maand na de Publicatie van deesen, fullen deselve aangenoomen ende hun ten dien einde verleent worden Commissie of Bestelbrieven in behoorlijke forme; dog anders, ende by gebreeke van dien, soo laten Wy, ende willen wel gedoogen dat men deselve aanhaalt, ende tracteeren na geleegetheid van hun misbruik, ende soo men naar Regten ende Coustumen plag te doen den geenien die sig ter Zee begeeven,

*Placaat,
houdende verbod
tegens bet
uitgeeven van
Commissien,
Paspoorten,
&c.*